I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

KOMISIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 31. marca 2008

o posilnenej administratívnej spolupráci v súvislosti s vysielaním pracovníkov v rámci poskytovania služieb

(Text s významom pre EHP)

(2008/C 85/01)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 211,

keďže:

(1) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb ([1]) sa ukladajú jednoznačné povinnosti, pokiaľ ide o spoluprácu medzi vnútroštátnymi správnymi orgánmi, a stanovuje sa v nej, že členské štáty zodpovedajú za vytvorenie potrebných podmienok pre takúto spoluprácu. V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a (alebo) postupmi je v tejto povinnosti zahrnuté určenie jedného alebo viacerých monitorovacích orgánov, ktoré sú zabezpečené a vybavené takým spôsobom, aby účinne fungovali a mohli rýchlo riešiť žiadosti o informácie týkajúce sa pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, na ktoré sa vzťahuje smernica 96/71/ES.

(2) V smernici 96/71/ES sa navyše stanovuje jednoznačná povinnosť členských štátov prijať primerané opatrenia s cieľom sprístupniť informácie o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania nielen poskytovateľom služieb v zahraničí, ale aj príslušným vyslaným pracovníkom.

(3) Bez ohľadu na zlepšenia, pokiaľ ide o prístup k informáciám, existujú odôvodnené obavy v súvislosti so spôsobom, akým členské štáty implementujú a (alebo) uplatňujú v praxi pravidlá týkajúce sa administratívnej spolupráce stanovené v smernici 96/71/ES ([2]). Zdá sa, že uspokojivá implementácia, správne uplatňovanie a účinné dodržiavanie a presadzovanie smernice 96/71/ES v praxi nie je možné, pokým sa nezlepší táto situácia ([3]).

(4) Monitorovanie, ktoré Komisia začala na základe svojho oznámenia „Usmernenia na vysielanie pracovníkov v rámci poskytovania služieb“ ([4]), ďalej ukázalo, že mnohé členské štáty majú tendenciu spoliehať sa výhradne na svoje vlastné vnútroštátne opatrenia a nástroje na monitorovanie dodržiavania pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, ktoré poskytovatelia služieb uplatňujú na vyslaných pracovníkov. Táto situácia môže takisto súvisieť, či byť priamo spôsobená, faktickou neexistenciou administratívnej spolupráce, dosiaľ neuspokojivým prístupom k informáciám, ako aj problémami s cezhraničným presadzovaním predpisov ([5]).

([1]) Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1.

([2]) Pracovné dokumenty útvarov Komisie SEK(2006) 439 a SEK(2007) 747, ako aj oznámenie „Vysielanie pracovníkov v rámci poskytovania služieb – maximalizácia výhod a potenciálu popri zabezpečení ochrany pracovníkov“, najmä časť 6 Závery, KOM(2007) 304 v konečnom znení, 13. júna 2007, s. 9.

([3]) V tejto súvislosti pozri uznesenie Európskeho parlamentu z 11. júla 2007, B6-0266/2007.

([4]) KOM(2006) 159 v konečnom znení, 4. apríla 2006.

([5]) Oznámenie „Vysielanie pracovníkov v rámci poskytovania služieb: maximalizácia výhod a potenciálu popri zabezpečení ochrany pracovníkov“, najmä časť 6 Závery, KOM(2007) 304 v konečnom znení z 13. júna 2007 a sprievodný pracovný dokument útvarov SEK(2007) 747.

(5) Na zabezpečenie dodržiavania pracovných podmienok a podmienok zamestnávania [1] uplatňujú orgány členského štátu, v ktorom sa služby poskytujú, voči vysielajúcim podnikom určité kontrolné opatrenia alebo administratívne formality. Nutnosť preventívnych opatrení a primeraných sankcií zameraných na ochranu vysielaných pracovníkov je nesporná. Analýza kontrolných opatrení používaných členskými štátmi však poukazuje na ich neobyčajnú rozmanitosť a naznačuje, že niektoré tieto opatrenia nemusia byť primerané, a preto nemusia byť v súlade s článkom 49 zmluvy, ako ho vykladá Európsky súdny dvor, ani so smernicou 96/71/ES.

(6) Legitímne potreby monitorovania nemožno dosiahnuť pri plnom dodržiavaní práva Spoločenstva, ak členské štáty nezlepšia a v prípade potreby neposilnia spôsob, akým vzájomne účinne spolupracujú a (alebo) ak nezlepšia prístup k informáciám, ako je stanovené v smernici 96/71/ES [2].

(7) Primeraná a účinná implementácia a presadzovanie sú kľúčovými prvkami pri ochrane práv vyslaných pracovníkov, zatiaľ čo nedostatočné presadzovanie oslabuje účinnosť predpisov Spoločenstva uplatniteľných v tejto oblasti. Preto je nevyhnutná úzka spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi, bez toho, aby sa v tejto súvislosti zanedbala dôležitá úloha inšpektorátov práce a sociálnych partnerov.

(8) Pokiaľ ide o vysielanie pracovníkov v rámci poskytovania služieb, rôzne administratívne kultúry, štruktúry a jazyky, ako aj nedostatok jednoznačne stanovených postupov a jednoznačne určených účastníkov predstavujú pre účinnú spoluprácu medzi členskými štátmi v tejto oblasti významné prekážky. Veľmi účinným nástrojom na odstránenie mnohých týchto prekážok je používanie vhodného a dobre fungujúceho elektronického informačného systému, ktorý má uľahčiť vzájomnú pomoc a výmenu informácií medzi členskými štátmi, a preto je nevyhnutný, aby mohli členské štáty úzko spolupracovať. Takýto systém by mal umožniť príslušným orgánom a ostatným účastníkom, napr. sociálnym partnerom, aby ľahko identifikovali príslušných partnerov v ostatných členských štátoch a aby účinne komunikovali. Okrem toho by mal pomáhať pri vytvorení atmosféry vzájomnej dôvery, ktorá je nevyhnutná na účinné fungovanie administratívnej spolupráce.

(9) Poskytovanie ľahko dostupných, presných a aktualizovaných informácií podnikom a pracovníkom o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania, ktoré sa vzťahujú na vyslaných pracovníkov v hostiteľskom členskom štáte, je základnou podmienkou, ktorá prispieva k predchádzaniu vzniku konfliktov, problémových situácií a zneužívania. Preto by sa mali prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie účinného prístupu k informáciám v prípade vyslaných pracovníkov a ich zamestnávateľov [3].

(10) Je potrebné prijať okamžité opatrenia na odstránenie nedostatkov pri implementácii, uplatňovaní a presadzovaní právnych predpisov týkajúcich sa vysielania pracovníkov, a to posilnením administratívnej spolupráce medzi členskými štátmi, používaním účinnejších systémov výmeny informácií, zlepšením prístupu k informáciám a podporou výmeny informácií a osvedčených postupov,

TÝMTO ODPORÚČA:

1. Systém výmeny informácií

Členské štáty by mali prijať potrebné opatrenia a vyvinúť potrebné úsilie na zavedenie elektronického systému výmeny informácií, ako je informačný systém o vnútornom trhu (ďalej len „IMI“) [4], a najmä vyvinúť v úzkej spolupráci s útvarmi Komisie – osobitnú – aplikáciu na podporu administratívnej spolupráce, ktorá je potrebná na zlepšenie implementácie smernice 96/71/ES v praxi.

Vývoj takéhoto elektronického systému výmeny informácií na podporu administratívnej spolupráce na základe smernice 96/71/ES by pre členské štáty znamenal:

1. identifikovanie hlavných otázok, ktoré budú predmetom výmeny informácií, a ktoré by preto mali byť zahrnuté do systému výmeny informácií;

2. identifikovanie príslušných orgánov a prípadne iných účastníkov monitorovania a kontroly podmienok zamestnávania vyslaných pracovníkov, ktorí sa zúčastnia na systéme výmeny informácií;

[1] Pozri takisto uznesenie Európskeho parlamentu o správe Schroedter z 26. októbra 2006.

[2] Rovnaká záležitosť je zdôraznená v uznesení Európskeho parlamentu, pozri najmä body 21 a 32 a nasl. Z odpovedí získaných v rámci verejných konzultácií o modernizácii pracovného práva, KOM(2006) 708 z 22. novembra 2006 takisto vyplynulo, že členské štáty veľkou mierou podporujú aj nutnosť lepšej spolupráce [pozri KOM(2007) 627 v konečnom znení z 24. októbra 2007 a sprievodný pracovný dokument útvarov SEK(2007) 1373].

[3] Tá istá záležitosť a výzva na prijatie opatrení boli zdôraznené Európskym parlamentom v jeho uznesení z 11. júla 2007, pozri bod 18.

[4] IMI je informačný systém na uľahčenie vzájomnej pomoci a výmeny informácií medzi členskými štátmi. Poskytuje nástroj na zabezpečenie a rýchlu výmenu údajov medzi európskymi orgánmi, čím im umožní účinne spolupracovať aj napriek prekážkam spôsobeným rôznymi jazykmi a administratívnymi postupmi a štruktúrami. Prvé vyvinuté aplikácie podporia zrevidovanú smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES o odborných kvalifikáciách a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách.

3. objasnenie úlohy kontaktných úradov;
4. preskúmanie otázky primeraného zabezpečenia ochrany osobných údajov, ktoré sa vymieňajú pri výmene informácií medzi orgánmi členských štátov a v prípade potreby medzi inými účastníkmi ([1]).

Na základe výsledkov tohto predbežného preskúmania by mali členské štáty posúdiť a v spolupráci s útvarmi Komisie rozhodnúť, či IMI poskytuje najvhodnejšiu podporu na výmenu informácií, ako je stanovené v článku 4 smernice 96/71/ES.

Komisia bude v tejto súvislosti členským štátom poskytovať podporu a pomoc a zaväzuje sa, že bude s nimi úzko spolupracovať, aby sa včas dosiahol potrebný pokrok. Bude najmä uľahčovať a koordinovať prácu operatívnej pracovnej skupiny, ktorá sa má zriadiť na dobrovoľnom základe, a prípadne poskytovať externú technickú pomoc prostredníctvom vývoja osobitnej aplikácie.

2. **Prístup k informáciám**

Členské štáty by mali zvýšiť svoje úsilie o zlepšenie prístupu k informáciám o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania, ktoré musia uplatňovať poskytovatelia služieb, a zabezpečiť, aby ich kontaktné úrady boli schopné efektívne plniť svoje úlohy.

V záujme zabezpečenia ďalšieho zlepšenia v prístupe k informáciám by členské štáty mali:

1. vyhýbať sa odkazovaniu iba na všeobecné informácie o pracovnom práve alebo poskytovaniu takýchto informácií, a jednoznačne uviesť, ktoré pracovné podmienky a podmienky zamestnávania a (alebo) ktoré časti ich [vnútroštátnych a (alebo) regionálnych] právnych predpisov sa musia vzťahovať na pracovníkov vyslaných na ich územie;
2. prijať potrebné opatrenia s cieľom všeobecne sprístupniť informácie o platných kolektívnych zmluvách (a o tom, na koho sa tieto zmluvy vzťahujú) a o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania, ktoré musia uplatňovať poskytovatelia služieb v zahraničí; keď je to možné, mali by sa uviesť odkazy na internetové stránky či iné kontaktné miesta, najmä príslušní sociálni partneri;
3. sprístupniť tieto informácie pracovníkom a poskytovateľom služieb v iných jazykoch, ako je jazyk resp. jazyky krajiny, v ktorej sa služby poskytujú; ak je to možné, v podobe letáku, na ktorom sú zhrnuté hlavné platné pracovné podmienky;
4. lepšie využívať možnosti, ktoré ponúka internet, a zlepšiť dostupnosť a zrozumiteľnosť informácií poskytovaných na vnútroštátnych internetových stránkach ([2]).

Okrem toho by členské štáty mali:

5. umožniť, aby kontaktné úrady mali k dispozícii efektívne organizovanú štruktúru a vhodný personál a iné zdroje, ktoré im umožnia plniť svoje povinnosti v oblasti poskytovania informácií;
6. určiť, ak je to možné, kontaktnú osobu v rámci kontaktného úradu, ktorá by bola poverená riešením žiadostí o informácie.

Komisia bude členské štáty naďalej v tejto oblasti podporovať, najmä prostredníctvom existujúceho portálu na internetovej stránke EUROPA s odkazmi na vnútroštátne internetové stránky o vysielaní pracovníkov.

3. **Výmena osvedčených postupov**

Členské štáty by sa mali aktívne zúčastňovať na systematickom a formálnom procese identifikovania a výmeny osvedčených postupov v oblasti vysielania pracovníkov prostredníctvom fór pre spoluprácu vytvorených Komisiou na tento účel, akým je napríklad plánovaný výbor na vysokej úrovni (podrobnosti pozri v prílohe).

V Bruseli 31. marca 2008

Za Komisiu

Vladimír ŠPIDLA

člen Komisie

([1]) V tejto súvislosti pozri takisto rozhodnutie Komisie 2008/49/ES z 12. decembra 2007 o implementácii informačného systému o vnútornom trhu (IMI) v súvislosti s ochranou osobných údajov (Ú. v. EÚ L 13, 16.1.2008, s. 18).

([2]) Odkazy na vnútroštátne internetové stránky sú uvedené na internetových stránkach Komisie o vysielaní pracovníkov: http://europa.eu.int/comm/employment_social/labour_law/postingofworkers_en.htm

PRÍLOHA

Výbor na vysokej úrovni v oblasti vysielania pracovníkov (ktorý sa má vytvoriť): predpokladaná misia, úlohy a zodpovednosti

Výmena informácií, ku ktorej doteraz došlo na dobrovoľnom základe v rámci neformálnej skupiny vládnych odborníkov na vysielanie pracovníkov, ukazuje, že skupina bola úspešná, pokiaľ ide o zlepšovanie dostupných prostriedkov výmeny informácií o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania pre vyslaných pracovníkov. Okrem toho Komisii poskytla užitočné informácie o implementácii a uplatňovaní smernice 96/71/ES.

Posilnená administratívna spolupráca vyžaduje takisto rozvoj účinných prostriedkov na identifikovanie a výmenu osvedčených postupov vo všetkých záležitostiach, ktoré sú dôležité na správne uplatňovanie a presadzovanie smernice 96/71/ES v praxi. Preto bude možné značne zlepšiť administratívnu spoluprácu a predísť vzniku konfliktov a častému riešeniu sporov súdnou cestou.

Ako už Komisia oznámila vo svojom oznámení z 13. júna 2007, plánuje vytvoriť výbor na vysokej úrovni s týmito úlohami a cieľmi:

1. identifikovať a podporovať výmenu skúseností a osvedčených postupov;
2. podporovať výmenu príslušných informácií, vrátane informácií o existujúcich formách (bilaterálnej) administratívnej spolupráce medzi členskými štátmi a (alebo) sociálnymi partnermi;
3. preskúmať (administratívne) otázky, problémy a osobitné otázky týkajúce sa implementácie, uplatňovania, ako aj účinného dodržiavania a presadzovania smernice 96/71/ES alebo vnútroštátnych vykonávacích opatrení týkajúcich sa vysielania pracovníkov;
4. preskúmať problémy, ktoré by mohli vyplynúť z uplatňovania článku 3 ods. 10 smernice 96/71/ES;
5. monitorovať pokrok dosiahnutý v oblasti zlepšovania administratívnej spolupráce, najmä pokiaľ ide o vývoj osobitnej aplikácie na podporu administratívnej spolupráce a úpravu a implementáciu IMI, ako aj zlepšenie prístupu k informáciám, a prípadne navrhnúť opatrenia, ktoré by mali byť prijaté;
6. preskúmať možnosti na zvýšenie účinného dodržiavania a presadzovania práv pracovníkov a v prípade potreby ochrany ich postavenia;
7. zúčasniť sa na podrobnom preskúmaní praktických problémov s cezhraničným presadzovaním predpisov.

V záujme dosiahnutia týchto cieľov by mal výbor na vysokej úrovni úzko zapájať verejné orgány zodpovedné za kontrolu právnych predpisov v členských štátoch, ktoré sa vzťahujú na vysielaných pracovníkov, akými sú inšpektoráty práce. V súlade s vnútroštátnym právom a (alebo) postupmi výbor by mal pravidelne formálne zapájať takisto sociálnych partnerov, najmä zástupcov sociálnych partnerov v odvetviach, v ktorých často dochádza k vysielaniu pracovníkov.

Komisia je pripravená prijať v blízkej budúcnosti rozhodnutie Komisie o vytvorení takéhoto výboru na vysokej úrovni, v ktorom bude vymedzené jeho zloženie, ciele a pracovné metódy. Na tento účel zohľadní takisto výsledok diskusie v Rade na základe tohto odporúčania.